

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra speciální pedagogika

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek oponenta práce

Jméno autora	Pozníková Michaela
Název práce	Povědomí dětí předškolního věku o zdravém životním stylu ve vybraných typech mateřských škol
Studijní obor	Pedagogika předškolního věku se zaměřením na děti se speciálními potřebami
Vedoucí práce	Ing. et Ing. Mgr. Marie Herynková, Ph.D
Oponent práce	Mgr. Milada Macháčková
Rok obhajoby	2021
Rozsah práce (počet): 62 stran textu	
Použitá literatura (počet)	43 titulů odb.literatury + 8 internet. zdroje, využívá zahraniční zdroje

Hodnocení obsahové struktury práce:

a) zhodnocení tématu a cílů práce

Zhodnocení tématu práce:

(aktuálnost, praktické využití, názor autora posudku, slovně cca 5-10 řádků)

Téma práce je pro oblast speciálně pedagogické praxe aktuální, protože se můžeme domnívat, že z povědomí o zdravém životním stylu má šanci vyrůst zdravý a zodpovědný vztah k sobě samému a svému tělu. Proto je vhodné otevírat toto téma a věnovat se mu i v oblasti preprimárního vzdělávání.

Cíl práce je ale stanoven velice široce i vzhledem k věkové skupině respondentů.

V teoretické části jsou rozpracována témata, která se mohou vztahovat k názvu práce. Chybí mi zde ale uvedení do problematiky, jak máme chápat v tomto textu pojem povědomí, i přesto, že je stěžejním pojmem, uvedeným v názvu i cíli práce.

Na druhou stranu mi přišlo mírně nad rámec práce např. věnovat podkapitolu syndromům poruch chování, spojenými s fyziologickými poruchami a somatickými faktory, jako jsou poruchy příjmu potravy, nebo duševním poruchám a poruchám chování způsobeným užíváním psychoaktivních látek, pokud se věnujeme oblasti preprimárního vzdělávání.

Studentka využívá zdroje dle platné normy. V systému plagiátorské kontroly práce vykazují nízké procento shody (3%).

Cíl práce je formulován velice široce, proto vyvstaly obtíže i s jeho dosažením. V textu se vyskytly i nepřesnosti akcelerující dojem zmatečnosti. V kapitole 4.4 Druhy mateřských škol a jejich přístupy se dočteme, že:

„Tato diplomová práce se bude zaměřovat na typy mateřských škol, které nazýváme školy alternativní.“ (str. 30)

Ale hned poté v kapitole 5.1 Metodologie výzkumného šetření, str. 44 je uvedeno:

„Cílovou skupinou jsou tedy děti 5-7 let, navštěvující běžnou či jiné alternativní mateřské školy.“

Studentka využívá dle popisu techniku dotazníku vlastní konstrukce a techniku rozhovoru (není uvedena operacionalizace dílčích výzkumných cílů).

V dotazníku jsem se pozastavila nad výběrem otázek. Nabízelo by se, aby jejich výběr do určité míry koreloval s teoretickou částí a definicí toho, co jaké části autorka definuje pod pojmem zdraví. Sama uvádí:

„Ve většině Evropských států se zdokonaluje strategie výchovy předškolního dítěte, která se zaměřuje z velké části právě na problematiku socializace (nikoliv pouze motorický a kognitivní vývoj, jako tomu bylo dříve) a otázku psychického zdraví dětí. Právě psychika ovlivňuje z obrovské části zdravý životní styl jedinců s tím i jeho celkové fyzické zdraví.“ (kap. 3.3. Psychika, str. 23)

V dotazníku se však tomuto tématu nevěnuje jediná otázka. Na druhou stranu je do něj vložena otázka např. na držení těla při zvedání balíku, což nepovažuji za úplně šťastné i vzhledem k věku respondentů. Bolest zad a její prevence asi není jedním z důležitých a komunikovaných témat preprimárního vzdělávání a nabízí se, do jaké míry děti vůbec chápaly, co vybírají (viz obrazová příloha).

Díky ne úplně šťastně zvoleným otázkám (např. str. 36 *„Který typ mateřské školy působí na dítě v tomto ohledu nejpozitivněji?“*) jsou komplikace s následnou interpretací stanovených dílčích výzkumných cílů.

Jako součást práce autorka do praktické části vložila rozhovory s pedagogy, jejich vložení zdůvodnila textem:

„... některé z nich nabídly také zajímavé materiály, které budou uvedeny v přílohách této práce.“

Jelikož přílohy obsahují pouze samostatný dotazník (Příloha B) a Příloha A - Zásady/podmínky programu podpory zdraví (který nemá navíc uvedený žádný zdroj a v textu jsem na něj našla odkaz až na konci v diskuzi, lépe by se hodil do definice zdravé školy), nabízí se otázka, proč byly vůbec vloženy do textu práce.

Chválím snahu a práci studentky se sběrem dat a snahou získat co nejvíce informací využitím kombinované výzkumné strategie. Líbí se mi, jak sama v kap. 6 Diskuze otevírá témata problémů, s kterými v práci zápasila, ať je to sestavení dotazníku, zda je vůbec vyhovující, nebo informace k zamyšlení, které výsledky poskytly:

„Jedním z dalších očekávání byla úspěšnost lesních mateřských škol, zejména při otázkách zabývajících se denními aktivitami, sportem a pohybem. Toto očekávání se ale nevyplnilo a děti

z lesních mateřských škol získaly u otázek denních aktivit a zdravého životního stylu naopak nejmenší množství bodů ze všech čtyř skupin.“ (str. 55)

Zhodnocení cílů práce:

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně cca 5 – 10 řádků)

I přes to, že cíl práce je uchopen široce, autorka se snažila ho použitými metodami co nejlépe dosáhnout a pokusila se zodpovědět všechny své dílčí cíle. Výše uvedené komplikace sama otevřeně nahlíží a přináší je do diskuze, což považuji za pozitivní. O užitečnosti cíle není třeba diskutovat, ale možná by bylo vhodné více péče věnovat použitým nástrojům (viz dotazník), z nichž vychází všechna nasbíraná data.

b) zhodnocení metodologické stránky práce

Komparativní zpracování tématu práce		ne	
Užití zásadní odborné literatury a zdrojů	ano		
Užití zahraniční literatury a zdrojů	ano		
Přiměřená odborná terminologie práce	ano		
Užití kvalitativních metod výzkumného šetření	ano, s výhradami		pouze jako doplnění do textu
Užití kvantitativních metod výzkumného šetření	ano		
Realizace originálního metodického postupu		ne	
Zaměření na komparativní historický náhled		ne	
Splnění deklarovaných cílů práce	ano		částečně, cíl práce je velice široký

*Nehodící se škrtně. Lze hodnotit: ano s výhradami. Výhrady budou uvedeny níže.

Hodnocení formálních kritérií práce:

Užití předepsaného rozsahu práce	ano		
Vhodná grafická úprava stránkování a textu	ano		
Užití akceptované formy citací	ano		
Vhodná jazyková úroveň práce	ano		
Přiměřený rozsah literatury a zdrojů	ano		
Přiměřená forma příloh	ano, s výhradami		odkazováno na neexistující přílohy

**Nehodící se škrtně. Lze hodnotit: ano s výhradami. Výhrady budou uvedeny níže.*

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce:

(připomínky charakterizovat v bodech přesně a to i s odkazy na strany práce)

Bez zásadních připomínek. Mírný zmatek v metodologii, kdy nebylo jasné, zda jsou do výzkumu zahrnuty jen alternativní MŠ nebo i běžné, byl vyřešen v přesném popisu MŠ zahrnutých do výzkumu.
Široké mírně nejasné stanovení cíle.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce:

(připomínky charakterizovat v bodech přesně a to i s odkazy na strany práce)

Práce splňuje všechna formální kritéria pro diplomovou práci. Text je v požadované jazykové kvalitě, formální stránka bez zásadních připomínek.

Otázky k obhajobě práce:

(konkrétní otázky, příp. s vyjádření váhy důležitosti jejich zodpovězení pro obhajobu)

„Jedním z dalších očekávání byla úspěšnost lesních mateřských škol, zejména při otázkách zabývajících se denními aktivitami, sportem a pohybem. Toto očekávání se ale nevyplnilo a děti z lesních mateřských škol získaly u otázek denních aktivit a zdravého životního stylu naopak nejmenší množství bodů ze všech čtyř skupin.“ (str. 55)

Vysvětlete a doplňte vlastním názorem. Považujete za důležitější, aby děti měly požadované znalosti nebo návyky bez teorie? Aneb verba movent, exempla trahunt...

Výsledné zhodnocení práce a závěr posouzení: C

Předložená práce splňuje s výhradami podmínky a nároky kladené na DP.

Hradec Králové 10.8. 2021

.....
datum a místo

Mgr. Milada Macháčková

.....
podpis autora posouzení